

Inden retten træffer afgørelse om pålæg af edition efter § 804, skal den, der har rådighed over genstanden, have adgang til at udtale sig, jf. § 806, stk. 6. Retten kan efter anmodning bestemme, at der ikke skal gives underretning om afholdelsen af et retsmøde, eller at den pågældende skal være udelukket fra at overvære et retsmøde helt eller delvis, hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring undtagelsesvis gør det påkrævet. Pligten til at høre den, der har rådighed over dokumentet, gælder endvidere ikke, hvis rettens afgørelse skal danne grundlag for en international retsanmodning om edition.

Det er politiets opgave, ved henvendelse til den, mod hvem indgrebet er rettet, at sørge for, at en kendelse om edition opfyldes, jf. § 807, stk. 2. Såfremt den pågældende uden lovlig grund nægter at efterkomme et editionspålæg, kan retten træffe beslutning om anvendelse af de i § 178 nævnte tvangsmidler (dvs. bøde, tvangsbøder, forvaring mv.). Retten kan dog vælge i stedet at afsige kendelse om ransagning og beslaglæggelse, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Der er ikke efter de gældende regler om edition adgang for politiet til at træffe beslutning om editionspålæg, i tilfælde hvor formålet med editionen af hensyn til sagens hastende karakter vil forspildes, hvis politiet først skal indhente retskendelse (»periculum in mora«).

3.5.2. Justitsministeriets overvejelser

For en række andre straffeprocessuelle tvangsindgreb end edition gælder, at politiet kan træffe en foreløbig beslutning om foretagelse af det pågældende tvangsindgreb, hvis indgrebets øjemed ville forspildes ved at afvente en retskendelse (»periculum in mora«).

Således kan politiet f.eks. træffe beslutning om *beslaglæggelse* jf. § 806, stk. 3, hvis indgrebets øjemed ville forspildes ved at afvente retskendelse. Hvis den, som beslaglæggelsen retter sig imod, fremsætter anmodning om det, skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge sagen for retten, der herefter ved kendelse afgør, om beslaglæggelsen kan godkendes. Politiet skal vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet om beslaglæggelsens lovlighed indbragt for retten, jf. § 807, stk. 1, 3. pkt.

Beslaglæggelse i medfør af § 802, stk. 3, af hele den mistænkte formue eller en del af denne kan dog kun ske efter (forudgående) retskendelse, jf. § 806, stk. 4. Det samme gælder efter bestemmelsen om beslaglæg-

gelse af trykte skrifter eller lyd- eller billedprogrammer omfattet af medieansvarsloven, når der skal gøres ansvar gældende på grund af disses indhold.

Efter § 806, stk. 5, skal der være givet den, mod hvem beslaglæggelsen retter sig, adgang til at udtale sig, inden retten træffer afgørelse om, hvorvidt politiets beslaglæggelse efter stk. 3 kan godkendes. Retten kan på begæring bestemme, at der ikke skal gives underretning om afholdelsen af et retsmøde, eller at den pågældende skal være udelukket fra at overvære et retsmøde helt eller delvis, hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring undtagelsesvis gør det påkrævet.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan der opstå situationer, hvor det er nødvendigt for politiets efterforskning af en lovovertrædelse, at dokumenter eller andre genstande – gennem pålæg om edition – kan kræves forevist eller udleveret hurtigt og uden først at skulle afvente retskendelse.

Dette kan f.eks. tænkes at være relevant i en situation, hvor politiet har behov for øjeblikkelig udlevering af passagerlister mv., der f.eks. opbevares elektronisk af et flyselskab, og som derfor ikke umiddelbart kan findes ved en ransagning og beslaglægges af politiet.

Når der sikres den, som indgrebet vedrører, mulighed for hurtigt at få forelagt spørgsmålet om godkendelse af indgrebet for retten, og rettens afgørelse i så fald træffes under de samme processuelle garantier som ved den forudgående forelæggelse for retten, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke nogen betænkeligheder ved at give politiet en foreløbig kompetence, der svarer til den, der gælder ved f.eks. beslaglæggelse, til at beslutte at pålægge edition, når der foreligger »periculum in mora«.

4. Udlevering

4.1. Gældende ret

4.1.1. Udleveringslovens anvendelsesområde

Efter udleveringslovens § 1, stk. 1, kan den, der i udlandet er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, udleveres fra Danmark til udlandet efter lovens regler.

Loven omfatter dog ikke udlevering fra Danmark til et af de nordiske lande, jf. § 1, stk. 2, idet en sådan udlevering i stedet sker efter reglerne i lov nr. 27 af 3. februar 1960, som ændret ved lov nr. 251 af 12. juni 1975 og lov nr. 433 af 31. maj 2000, om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige.